

مرکز آموزشی درمانی حضرت ولی عصر (عج)

آموزش خود مراقبتی

درسندرم گیلن باره

واحد آموزش به بیمار

۱۴۰۳

مرزوی ما سلامت روز افزون شما

آدرس : زنجان - بالاتر از میدان ولیعصر - مرکز آموزشی
درمانی حضرت ولیعصر (عج)

تلفن : ۰۲۴-۳۳ ۷۷۰۸۰۱-۹

وب سایت: www.valiasr.zums.ac.ir

آدرس پست

الکترونیک: z.valiasrhospital@yahoo.com

دورنگار: ۰۲۴-۳۳ ۷۷۰۷۵۷

- ✓ دادن از طریق پلک زدن استفاده نماید. در صورت لزوم به گفتار درمانی ارجاع شود.
- ✓ به خانواده مددجو توصیه میشود که جهت فعال نگه داشتن ذهن مددجو از سرگرمی هایی مانند کتاب، موسیقی، تلویزیون، رادیو و ملاقات دوستان استفاده کند و همچنین تا حد امکان بیمار را جهت انجام کارهای روزانه و مراقبت از خود تشویق نماید.
- ✓ استفاده از تکنیک های شل کردن عضلات یا تن آرامی و منحرف کردن حواس در برطرف کردن ترس و اضطراب بسیار موثر است.
- ✓ توصیه میشود بیمار برنامه فیزیوتراپی و کار درمانی در منزل را بطور منظم دنبال نماید و در صورت لزوم بیمار و خانواده وی به گروه های حمایتی ارجاع داده میشود.

تعریف : سندرم گیلن باره یک بیماری حاد اعصاب محیطی است که همراه با واکنش خودایمنی نسبت به غشاء اعصاب محیطی می باشد، که منجر به از دست رفتن حاد غشاء و ریشه های نخاعی و بعضی از اعصاب جمجمه ای میشود.

علت بیماری:

علت ناشناخته می باشد. ولی در اغلب بیماران دو هفته قبل از شروع اختلالات عصبی یک عامل زمینه ساز مثل عفونت تنفسی یا گوارشی، واکسیناسیون، حاملگی یا جراحی وجود دارد و ممکن است این عوامل موجب واکنش خودایمنی شوند که با حمله به غشاء اعصاب محیطی منجر به التهاب، تورم و تخریب آن و اختلال در هدایت عصبی می گردد. این بیماری در هر سنی از هر نژادی ایجاد می شود و اغلب پس از چند ماه تا یک سال بهبود می یابد.

علائم بیماری :

۱- اختلال حسی بصورت گزگز و کرختی همراه با ضعف عضلات ساق پا که معمولاً این علائم از انتهای اندام تحتانی شروع میشود و ممکن است به تنه، اندامهای فوقانی و عضلات صورت گسترش یابد. ضعف عضلانی ممکن است به فلج کامل منتهی شود.

۲- در صورت گرفتاری اعصاب جمجمه ای باعث ضعف و فلج عضلات چشمی، صورت و دهانی- حلقی شده و منجر به دوبینی، اشکال در بلع، تکلم و جویدن میشود.

۳- اختلالات ضربان ریتم قلب، تغییرات فشار خون، اختلالات مردمک، احتباس ادراری و فلج روده

تشخیص:

معاینه بالینی، سابقه عفونت ویروسی اخیر، آزمایش مایع مغزی- نخاعی، گرفتن نوار عصب - عضله و بررسی هدایت عصبی

درمان:

یک اورژانس پزشکی است و انتقال به بخش مراقبت ویژه لازم است.

- در صورت مشکلات تنفسی نیاز به تهویه مکانیکی، حفظ راه هوایی، پیشگیری از پریدن غذا و ترشحات دهان در راه تنفسی ، انجام ساکشن و اکسیژن تراپی دارد.
- کنترل نوار قلبی، درمان کاهش تعداد ضربان قلب
- پلاسما فرزیس (تعویض پلاسما) و تجویز دارو

آموزش خود مراقبتی به بیمار:

• فعالیت:

- اگر بیمار قادر به حرکت نباشد تغییر وضعیت مکرر هر ۲ ساعت و همچنین استفاده از تشک مواج ضروری است.
- ماساژ پوست و بکار بردن نرم کننده ها از شکنندگی آن جلوگیری شود.
- جهت تنفس آسان و انجام سرفه موثر، باید سر تخت بالاتر قرار گیرد.
- با بهتر شدن حال بیمار به تدریج از تخت خارج شود و هر روز مدتی روی صندلی بنشیند و در طی روز از جوراب الاستیک استفاده کند.

- بیمار به انجام فعالیت های روزانه و مراقبت از خود در حد تحمل و همچنین استراحت در بین فعالیتها تشویق شود.
- انجام ورزش در آب باعث سهولت و تاثیر بیشتر آن می شود. همچنین استفاده از گرمای مرطوب و کمپرس گرم، درد عضلانی را کاهش داده و جریان خون را بهتر میکند.

• رژیم غذایی:

- در صورت اختلال در بلع از تغذیه لوله بینی- معدی استفاده شود.
- در صورت داشتن بلع از دهان ابتدا با مایعات غلیظ مثل فرنی و ماست شروع شود . سپس به تدریج از غذاهای نیمه جامد استفاده شود.

نکات مهم:

✓ برای جلوگیری از پریدن غذا در راه تنفسی بهتر است قبل از صرف غذا استراحت نماید و هنگام غذا خوردن در وضعیت نشسته قرار گیرد و به آهستگی غذا بخورد. در طی درمان، مصرف مواد غذایی پر کالری و پر پروتئین میتواند از تحلیل عضلانی جلوگیری کند و بیمار حتی نیاز به ۵ وعده غذایی در روز پیدا میکند.

✓ در صورت نیاز به بستری مددجو در بخش مراقبت ویژه انجام تراکئوستومی (باز کردن راه هوایی از راه گلو) و استفاده از دستگاه تهویه مکانیکی ضرورت دارد. مددجو را تشویق کنید که جهت برقراری ارتباط از لب خوانی و پاسخ